

Langsua
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg: Langsua nasjonalparkstyre
Møtested: Segalstad Bru, kommunestyresalen
Dato: 10.03.2025
Tidspunkt: 10:00 - 14:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 1/2025	Godkjenning av protokoll/innkalling		
ST 2/2025	Fordeling av tiltaksmidler 2025 på prosjekter		2025/2791
ST 3/2025	Langsua NP - Søknad om merking av sti med stolper - Skriurusten til Skaget - Gausdal kommune - DNT Oslo og Omegn		2024/13235
ST 4/2025	Delegerte vedtak		
2/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - utvidet område for vedhogst - Skriurusten - DNT Oslo og omegn - Eivind Hage		2024/13223
3/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Røssjøen NR - Storlægeret LVO - snødekt mark - sledehundløp langs Røssjørunden - Norway-Trail		2025/1112
4/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Storlægeret LVO - Røssjøen NR - snødekt mark - øvingsplan - Etnedal Røde Kors Hjelpekorps		2025/1123
5/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - Hersjømyrin NR - leiekjøring - Odd's hytte og scooterservice Odd Veslum		2025/986
6/2025	Delegert sak - dispensasjon - Langsua NP - snødekt mark - transport til Skardbua - Marit Paulsrud		2025/1895
7/2025	Delegert sak - dispensasjon - Langsua NP - snødekt mark - transport av ved - varer - utstyr - Svarthamar - Tone Elisabeth Ødegård		2024/14003
8/2025	Delegert sak - dispensasjon - Hersjømyrin NR - snødekt mark - restaurering av fiskebu ved Øvre Hersjøen - Torstein Risdal		2025/1085
9/2025	Delegert sak - endring av vedtak - Langsua NP - snødekt mark - transport av ved - varer - utstyr - Svarthamar - Tone Elisabeth Ødegård		2024/14003
10/2025	Delegert sak - dispensasjon - Langsua NP - Storlægeret LVO - snødekt mark - transport av ved og utstyr med mer - Torpa fjellstyre		2024/13082
11/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Espedalen LVO - snødekt mark - leiekjøring - Ørjan Haugen		2024/13893
12/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - vedhogst - rydding av kratt - Skriurusten - DNT Oslo og Omegn - Eivind Hage		2024/13223
13/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Hersjømyrin NR - organisert ferdsel - skiturer - Lengetur		2024/13242
14/2025	Endret delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - Dokkfaret LVO - snødekt		2024/12778

mark - drift og tilsyn med turisthytter - kvisting av
skiløyper - DNT Oslo og Omegn

ST 5/2025 Referatsaker

ST 6/2025 Faglig innslag

ST 7/2025 Eventuelt

ST 1/2025 Godkjenning av protokoll/innkalling

Arkivsaksnummer: 2025/2791-0

Saksbehandler: Morten Liebe

Dato: 04.03.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyret	2/2025	10.03.2025

Fordeling av tiltaksmidler på prosjekter 2025

Innstilling fra forvalter

Miljødirektoratets tildeling av tiltaksmidler på kr. 750.000 for 2025 fordeles på følgende prosjekter:

Rovfuglregistreringer	kr.	70.000
Biologiske undersøkelser Langsua NP	kr.	80.000
Skjøtselstiltak – flere prosjekter	kr.	422.000
Brukerundersøkelse oppstart	kr.	70.000
Infotavler- erstatning av gamle	kr.	52.000
Start- og infopkt. Lenningen – skjøtsel trær	kr.	30.000
Diverse uforutsett	kr.	26.000

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Viser til planlagt årsplan og budsjett 2025 i styresak 22/2024, behandlet i styret 05.12.24.

Saksopplysninger

Styret bestemte i nevnte sak følgende budsjett for 2025:

Rovfuglregistreringer	kr.	70.000
Biologiske undersøkelser Langsua NP	kr.	80.000
Prosjekt bever	kr.	100.000
Skjøtselstiltak – flere prosjekter	kr.	600.000
Røssjøkollene – suppl. klopplegging	kr.	30.000
Brukerundersøkelse oppstart	kr.	50.000

Infotavler- erstatning av gamle	kr.	100.000
Langsua-boka – bruk på hjemmeside	kr.	150.000
Start- og infopkt. Lenningen – skjøtsel trær	kr.	30.000

Sum omsøkte tiltaksmidler kr. 1.210.000

Tildelte midler fra Miljødirektoratet feb. 25 kr. 750.000

Manko kr. 460.000

Styret skal foreta en fordeling av tildelte midler slik at vi kan videre med planlegging og gjennomføring.

Vurdering

Forvalterne har gjennomgått alle de planlagte prosjektene, vurdert på nytt ressursbehovet og samtidig vurdert hvilke prosjekter som er aktuelle for søknad om supplerende tildelinger i løpet av året. Vi er således innstilte på å fremme nye søknader om midler.

Vi mener det er riktig i tråd med budsjettvedtaket å ha fokus på det biologiske. Først og fremst ved skjøtsel av kulturmark og kunnskapsoppbygging om biologi/økologi. Noe midler bør også brukes til slutføring av prosjekt Lenningen, og til å skaffe oss kunnskap om bruken av start- og informasjonspunktene som ledd i fornyet brukerundersøkelse.

Skjøtselstiltak utgjorde den klart største posten i budsjettet. Prosjektet med skjøtelsbeiting i Skyttarbulia må vi gå bort fra i denne omgang, siden styret i beitelaget ikke støttet opp om gjennomføringen. På bakgrunn av dette har vi tatt inn andre skjøtselstiltak, typisk fjerning av einer og lauvoppslag på flere lokaliteter og annen skjøtelsbeiting med geit og hest. Skjøtselen vil skje i utvalgte områder i Storlægeret LVO, Espedalen LVO, Dokkfaret LVO og Langsua NP. Fra et opprinnelig skjøtelsbudsjett på kr. 600 000,- justert til et endelig budsjett kr. 422 000,- mener vi å ha en realistisk tilnærming til hva som er mulig å få utført inneværende år.

Følgende prosjekter anbefales innarbeidet i fornyete søknader om midler:

Bever	kr.	100.000
Biologiske undersøkelser i NP	«	80.000
Langsua-boka – bruk på hjemmesider	«	150.000

Tiltaket «Røssjøkollene – suppl. klopplegging» mener vi er dekket opp ved en overføring av et mindre beløp til Torpa fjellstyre i des. 2024.

De øvrige prosjektene kan gjennomføres som vist nedenfor, hvor beløpene til «Infotavler - erstatning av gamle» (fra kr. 100.000 til kr. 52.000), «Skjøtsel» (fra kr. 600.000 til 422.000) er reduserte. Samtidig er det en økning for «Brukerundersøkelse oppstart» (fra 50.000 til kr. 70.000):

Rovfuglregistreringer	kr.	70.000
Biologiske undersøkelser Langsua NP	kr.	80.000
Skjøtselstiltak – flere prosjekter	kr.	422.000

Brukerundersøkelse oppstart	kr.	70.000
Infotavler- erstatning av gamle	kr.	52.000
Start- og infopkt. Lenningen – skjøtsel trær	kr.	30.000
<u>SUM</u>	kr.	<u>724.000</u>

Vi fremmer ikke alternative løsninger. Styret kan vedta en annen disponering.

Arkivsaksnummer: 2024/13235-0

Saksbehandler: Stein Egil Granli

Dato: 27.02.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	3/2025	10.03.2025

Langsua NP – 2025 – Tillatelse til merking av sti med stolper – Strekingen Skriurusten til Skaget - DNT Oslo og Omegn

Innstilling fra forvalter

I styremøte 10. mars 2025 gir Langsua nasjonalparkstyre DNT Oslo og Omegn tillatelse til merking av sti med stolper mellom Skriurusten og Skaget, med henvisning til søknad. Forutsetningen for tillatelsen er bruk av et fåtall stolper på en angitt strekning, og der stolpene skal tilpasses behov, terreng og vegetasjonshøyde. Tillatelsen er gitt ihht. §3 1.3 h i verneforskrift for Langsua nasjonalpark.

Tillatelsen er gitt på følgende vilkår:

- På angitt strekning (se kart nedenfor) kan sti merkes med inntil fem stk. impregnerte rundstolper, med dimensjon inntil 70 mm. Maksimal høyde over bakken for samtlige stolper er 100 cm.
- Det gis anledning til å foreta nødvendig rydding rundt stolpene for å ivareta hensynet til synlighet.
- DNT Oslo og Omegn skal oversende rapport med bildedokumentasjon etter gjennomført merking. Rapport sendes til Langsua nasjonalparkstyre innen 01. november 2025.
- Nasjonalparkstyret tar forbehold om at det foreligger et klart behov for merking med stolper. Dersom etterkontroll tilsier at det ikke foreligger et åpenbart behov for merking med stolper, kan det føre til at forvaltningsmyndigheten krever justeringer eller ny tilpasning av stolpene, evt at merkingen må tas ned. Nasjonalparkstyret legger i den sammenheng vesentlig vekt på presedensvirkningen av et slik type tiltak.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Søknad om merking av sti av 26.11.2024 DNT Oslo og Omegn og øvrig dialog mellom DNT og forvalter, se sammendrag under saksopplysninger nedenfor.

Saksopplysninger

I Langsua nasjonalpark, på strekningen Skriurusten til Skaget, ønsker DNT å merke et avgrenset parti av stien der det er lite tilgjengelig stein eller vegetasjon å merke stien med. Ifølge søker er det fuktig jordsmonn og relativt tett vegetasjonen av vier som på korte strekninger gjør stien mindre synlig. Hensikten med tiltaket er å gjøre stien lettere å følge for turgåere. Det er ønske om å benytte fem stk. 70 mm impregnert rundstolper.

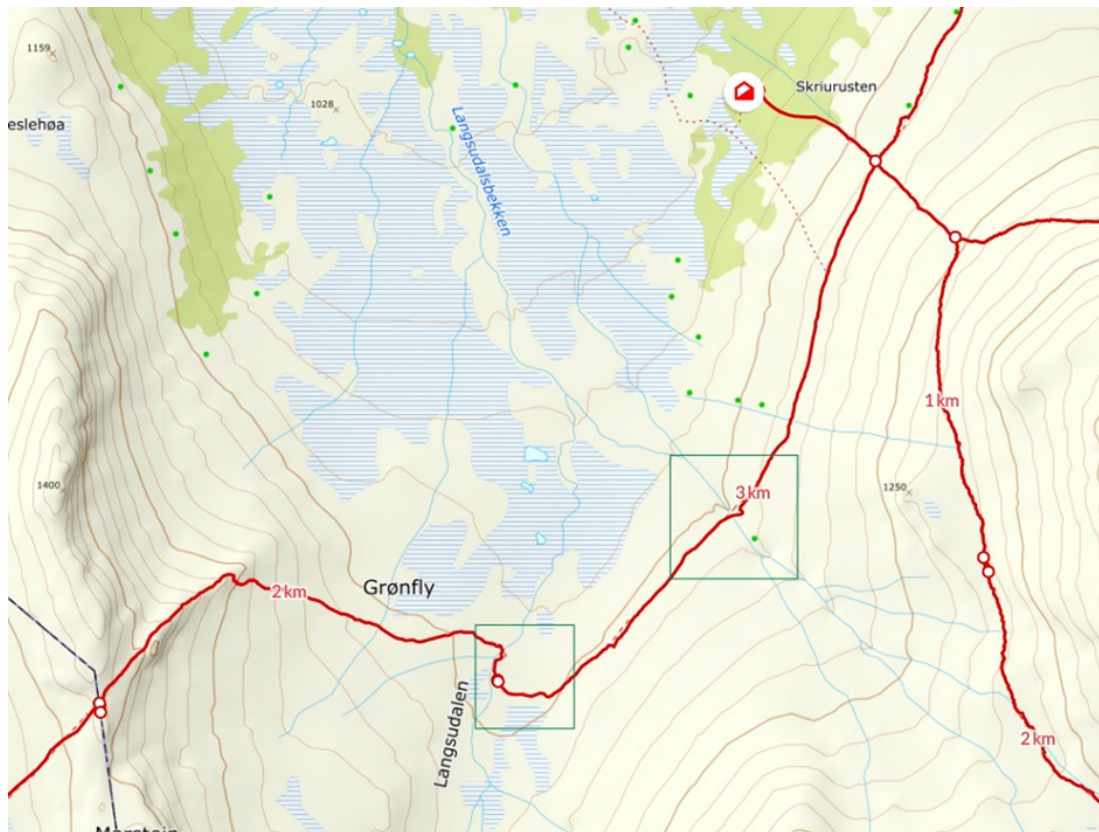
DNT viser til at det tidligere er utført merking med stolp/staker langs andre stier i området rundt Langsua, og viser til følgende; "Ruten mellom Storeskag og Skriurusten går over relativt store myrflater, bl.a. Skagsflye og i områder med mye og kraftig voksende vierkratt, bl.a. fra Skagsflye til et stykke ovenfor Buatindbue, og store deler av strekningen mellom Grønflya og Skriurusten. Både på deler av Skagsflye og i området syd for Grønflybrua er det merket med staker."

DNT har klargjort at Merkehåndboka (2019) utarbeidet av DNT, vil bli fulgt. I telefonsamtale har DNT oppgitt til forvalter at det kunne være ønskelig med stolper med en høyde som også gjør skitraseen synlig vinterstid. Det vil i så fall innebære bruk av relativt ruvende stolper som ifølge merkehåndboka kan eller bør være inntil 3 meter.

Fremdriftsplanen for merkingen er ferdigstilling av strekningen i løpet av 2025.

Naturgrunnlaget

Det er relativt fuktig og frodig jordsmonn i deler av området, men andre partier kan ha skinnere jordsmonn. Vegetasjon av noe vesentlig høyde i området består hovedsakelig av vier. Området ellers er preget av skinn vegetasjon og er uten trær.

Kartskisse fra DNT. Grønne ruter i kartet viser aktuelle områder det er ønske om merking.

Hjemmelsgrunnlag

Verneformål – forskrift

Formålet med Langsua nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep.

Ihht. verneforskrift for Langsua NP §3, 1.1 er det forbud mot inngrep som vesentlig kan endre landskapets særpreg eller karakter. Forvaltningsmyndigheten kan ihht §3 1.3 h, gi tillatelse til merking av nye stier, herunder tolker vi også bruk av nye metodikk for merking av stier i nasjonalparken må vurderes i denne bestemmelsen.

Forvaltningsplan

I forvaltningsplanen er ikke metoder for merking av sti nærmere utredet. I vurdering av saken ser derfor forvaltningsmyndigheten hen til det som har vært den tradisjonelle metoden for merking av stier i nasjonalparken.

Naturmangfoldloven

Saker skal vurderes ut fra lovens §§ 8 - 12.

Hensynet til verneverdiene er vurdert, særlig i forhold til at området i det vesentlige er urørt og villmarkspreget, uten tyngre naturinngrep og med liten grad av teknisk tilrettelegging, jf. verneforskrifta § 1 (*formål*) og naturmangfoldloven §§ 1 (*formål*), 4 og 5 (*forvaltningsmål for naturtyper, økosystem og arter*), samt § 7 (*prinsipper for offentlig beslutningstaking*), og §§ 8-12 (*kunnskapsgrunnlaget og miljørettslige prinsipper*)

Presedens

Langsua nasjonalpark og verneområdene rundt har et rikt stinett, der merking i all hovedsak er gjort på stedegen stein eller på trestammer. Det er flere aktører som kan ha tilsvarende ønske om merking av stier inne i og i randsoner av nasjonalparken. Vurderingen av denne saken vil etter forvaltningsmyndighetens oppfatning ha presedensvirkning for andre saker.

Nasjonalparkstyret vil i den forbindelse også følge opp opplysningene om eksisterende stimerking med stolper i Langsua nasjonalpark.

Vurdering

I Langsua nasjonalpark har det siden etableringen av vernet i 2011, blitt ført en restriktiv linje mht iverksetting av ulike tiltak, herunder også merking av stier. Den tradisjonelle merkingen av stier har foregått på trestammer og/eller på stedegen stein. Over tregrensa i Langsua nasjonalpark har merking i all hovedsak blitt utført på stein og man må anta at høyden på merkingen begrenser seg oppad til om lag 50 cm over bakken dersom det legges stein på stein.

I saksopplysningene gjør DNT det kjent at det fra tidligere eksisterer stimerking med staker eller stolper i området Skagsflye og i området sør for Grønflybrua. Nasjonalparkstyret legger til grunn at dette dreier seg om merking som ikke har blitt presentert for eller har blitt vurdert

av forvaltningsmyndigheten, siden vi ikke har kjente saker der slik merking har vært til vurdering. Det er ikke henvist direkte til hvem som har foretatt merkingen som nevnt ovenfor eller når dette ble gjort, men det kan være nærliggende at DNT har utført merkingen siden det gjelder stier som går mellom DNT-hytter. I vurdering av denne saken er det ikke vektlagt at det allerede finnes merking med staker eller stolper i deler av stinettet, på bakgrunn av at dette er merking som ikke har vært til vurdering hos forvaltningsmyndigheten.

Nasjonalparkstyret for Langsua har ikke tidligere behandlet henvendelser eller søknader om merking av stier i nasjonalparken med stolper. Saken har av den grunn prinsipiell betydning og kan etter styrets oppfatning i betydelig grad være presedensskapende. Forvalter anbefaler ikke at det innføres en kursendring når det gjelder merking av stier i nasjonalparken, men vurderer at det i enkeltsaker, etter nærmere vurdering, kan være anledning til å foreta begrenset merking av stier eksempelvis med rundstolper.

Det omsøkte tiltaket i saken er i omfang relativt begrenset. Inntil fem stk. rundstolper på en begrenset strekning vil med god tilpasning til terreng og vegetasjonshøyde ha begrenset effekt i landskapet og vil ikke ha nevneverdig påvirkning på verneverdiene. Samtidig understreker forvalter viktigheten av bevisst plassering og tilpasning av stolper til terreng og vegetasjonshøyde mv. Vi legger til grunn at merking i høyfjellet tradisjonelt er basert på bruk av stein, og i en begrenset høyde over bakkenivå. Bruk av stolper må derfor også følge det samme prinsippet, om at merkingen ikke skal ruve i terrenget eller blir et synlig og tydelig element i landskapet. Vi legger derfor til grunn at stolpehøyde over bakkenivå skal begrenses til maksimalt 100 cm. Samtidig er det hensiktsmessig at det gis mulighet for å foreta enkel krattrydding for å sikre at stolpene er synlige langs selve stien. Vedlikehold av stier og rydding rundt merkingen er i samsvar med forvaltningsplanen, jf. verneforskriften §5 og §3 1.2b.

Saken har prinsipiell betydning siden tilsvarende saker ikke har vært vurdert tidligere. Fra forvaltningens side er påvirkning av landskapet og eventuelle landskapsmessige effekter noe som må vektlegges. Men også at det ikke må iverksettes tiltak som endrer inntrykket av områdets uberørthet.

Dette står i merkehåndboka som er DNT sin mal for merking av stier:

- *Over myrområder, hogstflater og andre åpne områder kan det settes opp staker som det merkes på. Til staker benyttes rundstokk med diameter 6 – 8 cm, eller firkantet/ manglekantet stokk i bestandig tremateriale. I skogsterreng kan stakene være opp til 2,5 meter høye over bakken. For staker til skiløyper, bør stakene være 3 meter.*
- *Merkene males i øyehøyde, ca. 1,8 m over bakkenivå.*

Eksempelbilde DNT, stimerking med stolpe.

Verneforskriften § 3 1.3 h angir at merking av nye stier er noe forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til. I samme bestemmelse tolker forvalter også at nye metoder for merking av stier må inngå. Det innebærer at bruk av nye metoder for merking av stier skal behandles og vurderes av forvaltningsmyndigheten.

Vurderinger av opplysningene i saken legger grunnlag for at det kan gis tillatelse til den omsøkte merkingen med hjemmel i verneforskriften § 3 1.2 h, jf. § 5 (*forvaltningsplan*). Forutsetningen er at det foretas merking med stolper som kun har til hensikt å gjøre stien tilstrekkelig synlig i barmarkssesongen, i form av inntil fem rundstolper tilpasset terreng og vegetasjon. Tiltakets begrensede omfang gjør at tiltaket ikke strider mot vernets formål og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Forvalter understreker at det fra forvaltningsmyndigheten ikke har vært gjennomført befarings i det aktuelle området i forbindelse med beslutning i denne saken. Vurderinger i saken er basert på opplysninger vi har mottatt fra DNT Oslo og Omegn. Med bakgrunn i dette tar forvalter forbehold om at det kan kreves justeringer, andre tilpasninger eller fjerning av merkingen dersom oppfølging av tiltaket avdekker at det ikke foreligger et klart behov for slik merking.

Konklusjon

Søknaden innvilges på visse vilkår. Tiltaket omfatter merking av sti med langs et avgrenset stiparti mellom Skirrusten og Skaget, med inntil fem stk. terreng- og vegetasjonstilpassede rundstolper.

ST 4/2025 Delegerte vedtak

2/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - utvidet område for vedhogst - Skriurusten - DNT Oslo og omegn - Eivind Hage 2024/13223

3/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Røssjøen NR - Storlægeret LVO - snødekt mark - sledehundløp langs Røssjørunden - Norway-Trail 2025/1112

4/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Storlægeret LVO - Røssjøen NR - snødekt mark - øvingsplan - Etnedal Røde Kors Hjelpekorps 2025/1123

5/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - Hersjømyrin NR - leiekjøring - Odd's hytte og scooterservice Odd Veslum 2025/986

6/2025 Delegert sak - dispensasjon - Langsua NP - snødekt mark - transport til Skardbua - Marit Paulsrud 2025/1895

7/2025 Delegert sak - dispensasjon - Langsua NP - snødekt mark - transport av ved - varer - utstyr - Svarthamar - Tone Elisabeth Ødegård 2024/14003

8/2025 Delegert sak - dispensasjon - Hersjømyrin NR - snødekt mark - restaurering av fiskebu ved Øvre Hersjøen - Torstein Risdal 2025/1085

9/2025 Delegert sak - endring av vedtak - Langsua NP - snødekt mark - transport av ved - varer - utstyr - Svarthamar - Tone Elisabeth Ødegård 2024/14003

10/2025 Delegert sak - dispensasjon - Langsua NP - Storlægeret LVO - snødekt mark - transport av ved og utstyr med mer - Torpa fjellstyre 2024/13082

11/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Espedalen LVO - snødekt mark - leiekjøring - Ørjan Haugen 2024/13893

12/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - vedhogst - rydding av kratt - Skriurusten - DNT Oslo og Omegn - Eivind Hage 2024/13223

13/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Hersjømyrin NR - organisert ferdsel - skiturer - Lengetur 2024/13242

14/2025 Endret delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - Dokkfaret LVO - snødekt mark - drift og tilsyn med turisthytter - kvisting av skiløyper - DNT Oslo og Omegn 2024/12778

ST 5/2025 Referatsaker

ST 6/2025 Faglig innslag

ST 7/2025 Eventuelt